

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 ft — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.

a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap-
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT. Mária-utca 1. sz.

1. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetésekre

a kiadóhivatal veszi fel

Adózási rendszerünk reformja.

Pécs, 1896. május hó 21.

(*) Szombat óta ülészik a fővárosban egy nagyszámú tagokból összeállított szaktanácskozmány Lukács László pénzügyminiszter elnöke alatt, mely adózási rendszerünk reformjáról folytat beható tanácskozásokat. Ideje volt valóban ennek az évek óta huzódó ügynek szakszerű megvitatása, kimerítése. Az eddigelé lefolyt négy ülésen főképpen az az elv domborodott ki, hogy a jövő rendszer alapja az volna, hogy jobban kell megadóztatni a pazarlást és kevésbé az ipari és más munkálkodást.

Hazánk ujabbkori történetének mindenkor nevezetes ténye fog maradni az a nagy önmegtágadás, anyagi erőinknek az a teljes megfeszítése, a mely lehetővé tette az utolsó évtizedben az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállítását és a mely képessé tette az államot a reá váró sürgős közgazdasági, közigazgatási, művelődési és egyéb fontos feladatok teljesítésére.

El lehet mondanunk minden célzás nélkül, hogy ezen a téren a magyar társadalom anyagi ereje a végső határig van már feszítve. A községi pótdók, a megyei pótdók, utadó, egyházi és iskolai járulékok, ármentesítési költség, szőlődézsma stb., stb., ez a sok mindenféle járulék és pótdók,

ez teszi legsúlyosabbá adózási viszonyainkat.

Midőn tehát a nemzetnek eme nagy anyagi áldozatai lehetővé tették, hogy az államkincstár bevételi többletek fölött rendelkezék, — elérkezett az ideje annak is, hogy viszont az állam is enyhítsen a közadózás terhein, annál is inkább, mivel az állami egyenes adózási nemek képezik az alapját a többi nem állami járulékoknak. Így aztán ma már minden irányból fölhangzik a követelő kérelem, hogy az államhatalom gondoskodjék oly adó-reformokról, a melyek a jelenlegi tarthatatlan állapotoknak véget vessenek és az adózást arányosabbá, elviselhetőbbé tegyék.

A szaktanácskozmány alapját még a Wekerle Sandor dr., mint pénzügyminiszter és miniszterelnök által készített emlékirat képezi, a mely, mint a mostani pénzügyminiszter törekvése és az egyes felszólalások mutatják, minden valószínűség szerint el fog fogadtatni mint a megkésztendő törvényjavaslat alapelveinek körvonala, hogy majd annak idején, ha a javaslat a törvényhozás elé kerül, ezek tekintetében megalakulhasson az alkotmányos közvélemény.

Ezeknek az alapelveknek elseje és legfontosabbika az, hogy a reformnak a helyhatósági és az egyházi és iskolai szolgáltatásokra is ki kell terjednie; második a mai adótételekből származó jövedelmek

megóvása és a jövedelmi többletnek bizonyos sorrendben az egyenes adók mérséklésére való fordítása; harmadika a hozadéki adók megtartása és negyedik a jövedelmi adók egyéni összesítése bizonyos lét-minimum és mérsékelt, fokozatosan emelkedő (progresszív) adó behozatalával, — ez utóbbit olyképp értve, hogy a mai szolgáltatás képezze a maximumot.

Ezt a nagyszabású emlékiratot, a melybe szerzője összes tudását és tapasztalatait lefektette, mely adott körülményeink közt kitűnő átmenetnek fog bizonyulni a gyökeres és végleges adó reformra, szükségesnek látjuk főbb vonalaiban ismertetni.

A földadó alapjául szolgáló kataszterileg kinyomozott tiszta jövedelemre nézve az emlékirat bevallja, hogy az nem felel meg a valóságnak. Mindazonáltal, tekintettel a rengeteg milliókra, (46.6 millió) a mibe a kataszteri munkálatok eddigelé kerültek, új fölvételt egyelőre nem javasol. A földadónál csakis a kiáltóbb hiányok orvoslására és a földadó százaléknak törvényhozási megállapítására kíván szorítkozni. A reform keresztülvitelével a földadó százalékban átlagban fél százalékkal csökkenne.

A házadóra nézve a házosztály- és házbéradó rendszerét továbbra is fen kívánja tartani. Elismeri az emlékirat, hogy házadónknak, különösen pedig a házbéradónak legfőbb baja annak magassága. Az

„Pécsi Figyelő” tárcája.

Polémia a pénzzel.

Az a zömök, ragyavert emberke, a ki az ön jó sikerült arcképével, hiteles genealogiájával, iskolai bizonyítványával és egyéb irott felszerelvényeivel a kora reggeli órákban toppant be hozzám, elfelejtette az ön keresztnevét is megmondani. Mint fikikus poéta egyre csak a refrént hangsúlyozta, a 20.000 osztrák értékű forintot, mely készpénzben, minden levonás nélkül cassá scontó ki lesz fizetve azon alkalmas ifju urnak, aki hajlandó önnek örök hűséget esküdni.

És mivelhogy becses nevét nem ismerem, csak azzal a tekintélyes összeggel folytathatok diskurzust, melyet ön képvisel. Beszélgetnem pedig kell ezzel a 20.000 forttal, mert rendkívül szemtelen és leirhatatlanul toladó. Hiába menekülök előle, utánam fut mindenüvé és mihelyt egy szabad percem van, lefoglalja magának. Okosabb akar lenni, mint én és festve előttem a realis életet, a rideg valóságot, napnál fényesebben akarja bebizonyítani, hogy neki van igaza és nem nekem. Veszekszem vele, oda mondom neki, hogy arcátlan vakmerő, azután rimánkodóra fogom a dolgot és alázattal kérem, hogy hagyjon engem békében; ne kisérdjen, de ő

nem tagit. Nyomon követ a lelketlen summa, mint Mephistó az ifju Faustot és pörlekedik velem mindig, mindig . . .

A hogy a munkától megörnyedt derekam kiegyenesitem és az iroda fülledt levegőjéből menekülök friss atmoszféra után, az utcáskoron már leselekedik rám az ön 20.000 forintja és megszólít:

— Látod barátom, milyen bolond vagy! Most izzadtál reggeltől napestig ezért a kis kenyérért és egy kis pihenő után folytatod a te sisi fusi hivatásodat. Hát élet ez? Nem rabszolgaság.

Lásd, ha rám hallgatsz és elvégzed azt a kis ceremóniát azzal a nem nagyon szép, de nagyon türelmes kisasszonnyal, akit én képviselek, akkor aranyélet várakozik reád a mostani páriasors helyett. Ur vagy és nyugodtan, boldogan éled le napjaidat, mert minden életszükségleted kielégítheted, minden kényelmed biztosíthatod. Ez a földolog — ha most nem látod még be, majd belátod később amikor már a más Wertheim-szék-ényében őriznek.

Ugyan ne hallgass már a te bolondos szived szentimentális zsongására. Szaladj vele a hideg fürdőbe, a zuhany alá és onnan visszatérve vedd elő a józan eszedet és beszélj csak vele felőlem. Majd meghallod, hogy mit tanácsol. De a szived azt némitse el, annak ne legyen beszélni joga a vitába.

Az mindig bolondokat beszél, mert a vér az ő sugója, az idegek rendezői.

Barátom, ha a szived Heinét citálja, majd én báró Eötvöst citálom. Én is olvastam a klasszikusokat. „A szerelem vagy poézis, mely eltűnik, vagy hazugság, melyet végre felfedezünk, de sohasem való.”

A való az én vagyok. Én a pénz, a ki uralkodom mindenk felett és meg tudom szerezni mindazt, a mi a boldogsághoz, a nyugodt, a gondtalan élethez szükséges. A többi csak olyan káprázat, rózsaszínű felhő, mely ingerel, játszik veled, és te futsz, rohansz utána, míg egyszer nem ügyelve lábod alatt a talajra, belegurulsz az örvénybe.

Barátságosan mosolygó arccal hívogatlak az oltárhoz, ahol a pap, ha szépen megfizeted, majd beszél neked az igaz szerelemről, az olthatatlan lángról, — ezen aztán mulatunk mind a ketten. Nos jössz, nem jössz? . . .

Igy garázdálkodik velem az ön 20.000 forintja lépten-nyomon.

De ha néhány percig megfeledekzik rólam és magamra hagy, fülembe cseng édes kacagása az ön otthoni szőke kis hamupipó-kémnek. Rőzséből tüzet rak, hogy annak enyhe melege mellett beszédes kis rózsás ajkaival mesét mondjon nekem a boldogságról. Pedig minek is mesél? Hiszen az ő ragyogó két szemének bűvös világában meg

adótételek leszállítását azonban, tekintettel pénzügyi viszonyainkra, nem javasolhatja. E helyett a kivetés módjának a megváltoztatását tervezi annyiban, hogy a háadó ne háromévi ciklusra, hanem a tényleges jövedelemnek megfelelőleg, évenként állapíttassék meg.

A legnevezetesebb változtatást a III. osztályu kereseti adóra nézve hozza javaslatba az emlékirat, a mennyiben itt az eddigi tíz százalékos adótétel helyett az 5—10 százalékgig haladó fokozatos megadóztatást kívánja életbeléptetni. Erre nézve az emlékirat azt javasolja, hogy a III. oszt. kereseti adó legkisebb tétele 1000 frt adóalapig 5 százalékban állapíttassék meg, azontul pedig minden következő 1000 frt, a száz forintoként emelkedő többlet 1—15 százalékgig terjedőleg kiszámított fokozat alá esnek oly módon, hogy az emelkedés minden egymásra következő 1000 forintnál tényleg fél százalékot tenne, míg végre 11.000 frtnál elérné a mai tíz százalékot. A többi kereseti adó-nemek nem szenvednének változást.

A tőke-kamat- és járadék-adóra nézve néhány könnyítést javasol a tervezet, úgy, hogy a jelenlegi 10 %-os illetmény helyett 5 %-os adó alá vonassanak mindazok a járandóságok, a melyek az özvegy, vagy a szülők részére bármely jogcímen kikötöttek. Továbbá ugyancsak 5 %-os adó alá lennének vonandók a nem haszonra alakult intézetek kamatjövendelmei.

Az általános jövedelmi pótdadó helyett egy új adónemnek, a jövedelem-adónak életbeléptetését javasolja az emlékirat. Ez nemcsak azt célozza, hogy az egyének bármely forrásból eredő jövedelme egy helyen egyesíttessék és vonassék adó alá, hanem ennél messzebb menve, az is, hogy az egyén tiszta jövedelme a tényleges viszonyoknak megfelelően kipuhatótassék. A lét-minimum amely jövedelem-adó alá egyáltalában nem vonatnék, 300 frtban áll-

van az örökítve mind, a mit a boldogságról sejteni lehet.

Hűg nekem a szalon, bármennyi közszen is melengeti a kandalló ölet. A peluche kereveten fázom, mert abból a huszezer ban kőből vannak kicicomázva a tapéták, a melyektől borzadok és ha frakk vagy smokking van rajtam, akkor megvesztegetnek azok az angyalos festett fejek csábitó tekinteteikkel. Hivogainak az oltárhoz a pompa, a jólét, a nyugalom és ragyogós titokzatos szirén hangjaival . . . és én fázom.

Hanem itt a Bükkalján, a Heő vadregényes völgyében, ahol mélabus melódiákat dudórász fülembé a rügyező bokrokkal ingerkedő tavaszi szellő, itt érzem, hogy én újra én vagyok és míg az én kis árva hamupi pókém simogatja édesen, szeliden homlokom redőit, és igazgatja a rőzsegarmada pislógó tűzszemeit — azalatt várom az ön 20.000 forintját bátran, válaszra készen és legyűröm őt, ha kell erőszakkal, ha kell meggyőző elokvenciával. — Itt én vagyok az erősebb fél és ő hátrál lépésről lépésre, míg végre is szégyenkezve megfut előlem. Akkor aztán kacagunk a gyáván, úgy kacagunk rajta mind a ketten.

Mert látja — így kezdem a polemiát az ön nagyrabecsült 20.000 forintjával — ön tényleg eszköze, még pedig igen hathatós és szerföltt praktikus eszköze a boldogságnak, — elismerem. Ezer meg ezer ember eped

pittatnék meg; a 300 frtot meghaladó jövedelem pedig 1 %-tól 5 %-ig emelkedő tétélekkel volna megadózendó.

Bármennyire is megközelíti ez a tervezet a méltányosságot és igazságot, félünk kell tőle, hogy abból bizony nem egyhamar lesz törvény; mert kormányunk csakis kortes-szemponctokból szokott cselekedni és ez a tanácskozó bizottság, illetve ennek megállapodásai csakis arra lesznek felhasználva, hogy ime, mily jó, mily bölcs és előrelátó kormányunk van, a ki segíteni akar a népnek legnagyobb baján, sok évi ökényt akar megszüntetni; — mindezt azonban csak akkor teszi, ha jó kormánypárti képviselőket küldünk a parlamentbe, mert hát az ellenzék egyébre sem való, mint akadályozni a komoly munkát.

Nem profécia ez részünkről, hanem biztos előzetünk; mert ha az őszszel őszszeürülendő új parlament Bánffyék képére és hasonlatosságára lesz megalkotva, kisebb gondja is nagyobb lesz annál, mint hogy a nép terhein könnyítsen, hanem az lesz a fő-fő törekvése, hogy minél jobban szolgálja Bécsét és érdekeit és minél jobban tönkre tegye az országot.

Pécs város tisztujtó közgyűlése.

(Saját tudósítónktól)

Pécs, 1896. május hó 21.

Zsufolásig töltötték meg a közgyűlési terem padjait a fekete szalon ruhába öltözött városatyák, a kik a közgyűlést megelőző isteni tiszteletéről korporatíve vonultak föl valamivel 10 óra előtt a városházára. A karzaton is sokan szorongtak és hallgatták végig az aktus lefolyását.

Kardos Kálmán főispán pont 10 órakor Daróczy Aladár titkára és a rendes suit-jétől követve éljenzés közt elfoglalta helyét és a következő beszéddel nyitotta meg a tisztujtó közgyűlést:

Tisztelt közgyűlés! Öröm és bú, bánat és gyász váltják föl egymást az emberi életben. Ezredéves ünnepélyünket azon mély

ön után vad sóvárgással és az ön megszerzését tüzi ki élete céljául, mert ön a fény a kényelem; ön a rang és tekintély; ön a toilette és az ékszer; ön a becsület és a társadalmi pozíció. Ezer meg ezer ember lihegve fut azon a göröngyös és életveszélylyel fenyegető uton, mely az ön gyógy trónusához vezet, — de akad ezer közül egy, aki nem siet, mert ha már el is érne az ön birodalmáig, hát visszavágódnék onnan, ha az üres pompán, a színes léhaságon kívül egyebet nem találna; visszavágódnék a Heő vadregényes völgyébe a rőzse láng mellé. — Ez az én vagyok.

Csak mosolyogjon az ön fitymáló iróniájával — azért én mégis csak a romantikus világból ittfelajtott bohó troubadour vagyok és nem üzletember. Nem mindenki született kereskedőnek és nem mindenkinek adatott meg az ügyesség, hogy in illo tempore jelesül tudja értékesíteni a szívet az élet börzéjén. Ön azt akarja erre bizonyosságul felhozni, hogy az élet ilyen közbeeső üzleti fogás nélkül nagyon nehéz és az existencia, mely megnyugtató reménység az élet végeig ellátó emberi szemnek, nagyon keserves. Sohse bizonyítsa! Tudom ezt én mind bölcsen, valamint hogy arról is van fogalmam, hogy minden szívárványnál többlet ér egy adag sonka, ha az ember éhes; többlet ér a sült galamb, mely a szánkba repül, mint az a galamb, a melynek a lelövéséhez vadászszerencse és a

gyász szakította ketté, mely a királyi családot, legközelebbiről királyunkat, fejedelmünket és így egész hasánkat érte.

Az utóbbi évtizedek nagy csapásai alatt szeretett uralkodónk egyedül magasztos kötelességérzetében és kötelességének teljesítésében találta enyhülését épp úgy, mint népeinek osztatlan szeretetében és ragaszkodásában.

Hat évi időszakot fejeztünk be törvényhatóságunk életében, hat évet városunk történelmében. Régente nagy munkát és szorgos utánnézést igényelt a tisztviselők választása, midőn hivatottak és hivatlanok léptek a sorompóba. Ma már azonban majdnem formai dologgá változott át ez a ténykedés, a mennyiben már előre mérlegeljük a szorgalommal parosult erőket és a kik a megfelelő tulajdonokkal bírnak, érdemesek és megbízhatók, azoknak hivataloskodását az ujraválasztással egyszerűen meghosszabbítjuk.

Azonban ez az aktus nemcsak bírálatát képezi a tisztviselői kar megtett működésének, de egyuttal igen helyes időpont arra nézve, hogy a törvényhatóság önmaga felett is, saját haladása és előmenetele felett tartson bírálatot.

Azt hiszem, hogy ha jól körültekintjük magunkat, hát ezzel is meg lehetünk elégedve. Lehetnek, vannak talán, a kik gyorsabb fejlődést kívántak volna; de vannak olyanok is, a kik egybevetve mostoha anyagi körülményeinket, ezt is soknak tartják Vigasztalódiék mindkét rész, mert megállapodás sem a természetben, sem az erkölcsi világban nincs.

És így, midőn ma Pécs sz. kir. törvényhatósága összejött, hogy tisztujtó közgyűlést megtartsa és újra megbízza azokat, kik eddig is kitüntették magukat ügyeink szolgálatában: hálálják meg nekik igyekezetüket és azért az őszinte, odaadó buzgalomért, egész lényüknek, minden munkálkodásuknak becsületes főhasználásáért legyen ez a törvényhatóság, legyenek önk tisztviselőiknek szigorú, de jóakaratu ellenőrei.

Aidinger János polgármester: A megbízatás, a melylyel ez előtt hat évvel megtiszteltek, fölruháztak, lejárt és elérkezett az idő, midőn működésünkről számot adva, a magam és tisztársaim nevében lemondásunkat bejelentem.

Legkevesébe lehet hivatásom az önk ítéletét bármilyen tekintetben is befolyásolni;

megsütéséhez pedig szakácsművészet kell. Jól tudom.

De mit akar ön én tőlem, mikor én ilyen vagyok és nem lehetek másforma? Mikor én vagyok az az egy ezer közül, aki küzdeni akar, mert érzi karjaiban a küzdéshez való erőt, érzi szívében a szenvedély tette serkentő örök lángját, — én vagyok az, aki ha el akarja érni kitűzött célját, hát véres verejtékekkel, lázas munkával és ambícióval törekszik utána és nem riad vissza semmitől, csak az ilyen pénztől, melyhez a tunyasság, a büntető törvénykönyvbe be nem tapad, csak az ilyen 20.000 forinttól, mely egy idegen hölgy wertheim-szekrényéből kacsintgat az ember felé és hivatgatja csengő szóval oda, oda az oltár felé. . .

Nem, nem! Hagyjon ön békét! Kacagjon rajtam, de ne üldözzön tovább.

Hagyjon ön engem tovább álmódorai és keressen más alkalmasabb, realisabban gondolkodó ügyfeleket. Hiszen járnak olyanok elegenden a nagyvárosok aszfaltjain. Rajuk ismer a kifogástalan frizurájukról, kivált eleganciájukról, a léhaságukról, meg az üres erszényükről.

Várják ott önt — hát csak menjen! Én könnyű szívvél válok öntől, — és megyek a Bükkalján megrakott rőzsetűzhöz melegedni és hallgatni az én árva kis hamupipókém naiv meséit a szegények boldogságáról.

Volt szerencsém! F e h é r D e z s ő.

hisz azért éltünk a nyilvános közpályán. Az erre nézve egyedül illetékes bíró, a ki méltó és igazságos ítéletet mond, csak ez a törvényhatósági közgyűlés lehet.

Nem lehet feladatomban a lefolyt hat évi ciklus eseményeit előadnom; mert ámbár igaz, hogy hat év egy város életében nem sok idő, előadásom mégis hosszúra nyulnék, azért, mert éppen ez a hat év volt az, mely a közélet és közjó emelésére irányzott működésünknek a zömét képezi.

Hogy mennyire feleltünk meg a közgyűlés intencióinak, dicséretet, elismerést-e, a vagy gáncsot érdemlünk-e meg, azt majd önök fogják megmondani fölöttem és tisztársaim fölött. Egyet azonban kötelességemnek tartok kijelenteni és ez az, hogy úgy magam, mint a velem közreműködésre hivatott társaim mindig, mindenkor szem előtt tartottuk a magasztos célt, melynek elérésére irányoztuk összes tevékenységünket, lankadást nem ismerve és ez az öntudat, a belső megnyugvás érzete, hogy a mi emberileg lehető volt, annak megfelelni iparkodtunk. Ha minden igényt ki nem elégítettünk, annak nem a jó szándék hiánya, hanem a mostoha viszonyok, talán emberi gyengeségünk volt az oka és ez ennek a számlájára lenne irandó.

A t. közgyűlés intézkedése szerint megbízatásunk lejárt; de mielőtt ezt tenném, mulaszthatatlan kötelességemnek kell tartanom visszalépő tisztviselőársaim és a magam nevében is, hogy megköszönjem azon jóakaratu támogatást, melyet a lefolyt időszakban is a t. közgyűlés részéről tapasztaltam; de különösen a magam részéről, ez ünnepélyes alkalommal legmélyebb hálás köszönetemet fejezem ki első sorban főispán ur ó méltóságának, (Éljenzés.) azután a törvényhatóságnak, végül a velem együtt visszalépő tisztikar munkálkodásának, önfeláldozó tevékenységének, melylyel engem minden jóra irányzott törekvésben hathatósan támogatott.

Ezen meggyőződésemben, hogy kötelességemnek lehetőleg eleget tettem, a hat év előtt kézhez vett hatalom jelvényeit: a város pecsétjét és a pénztár kulcsait átadom (oda adja a főispánnak) azon kijelentéssel, hogy a kezünkre bízott hatalommal vissza nem éltünk és a rendelkezésünkre álló anyagi erőket a város fölvirágoztatására fordítottuk.

Midőn tehát magam és tisztársaim nevében szíves jóakaratukat jövőre is kikérem, ajánlom magamat és tisztársaimat becses jóindulatukba.

Szeregy József: Önagysága, a polgármester ur betöltötte emberül a reá bízott hivatását. Ha csak husz évre is tekintünk vissza és az akkori Pécszet a mai Péccsel összehasonlítjuk, kénytelenek vagyunk elismerni, hogy rendkívüli haladást tettünk, Pécs ez alatt az idő alatt ugyszólván hazánk legvirágzóbb, legintelligensebb városa lett. És ezt kiválóan azon férfiu érdeméül tudjuk be, aki áldozatkészségével, kiváló szakértelemmel vezette a város ügyeit.

Azonban egy ember csak egy ember, és ha őt ezen rendkívüli működésében nem segítette volna az a kipróbált tisztikar, úgy talán ő sem lett volna képes létrehozni mindazon alkotásokat, melyeket mi és az utókor élvezhetünk. Azon indítványt teszem ennél fogva, hogy a város polgármesterének, a tanács tagjainak és egyáltalában az egész városi tisztviselői karnak buzgósa, kötelességeinek pontos és lelkiismeretes teljesítéséért elismerést szavazzunk és ezt jegyzőkönyvbe igtassuk. (Általános helyeslés.)

Főispán: Elfogadtatik és jegyzőkönyvbe vétetik.

(Polgármester és az egész választás alá eső tisztikar kivonulnak a tereméből.)

Főispán: (folytatja.) A jelen ülés tartamára a választási aktus megejtése végett ügyészül Krasznay Miklós dr. urat,

jegyzőül Egrý Béla dr. urat kérem föl. (Elfoglalják helyeiket a közgyűlési terem márvány-asztala mellett.) A kijelölt bizottság eljárásának eredménye azon kellemes helyzetbe hozott, hogy minden egyes állásra kizárólag egyet ajánlott és mindentűt a régi hivatalnokot.

Polgármester: Aidinger János! (Éljenzés.)

Ennél fogva polgármesterré Aidinger János újól megválasztott. (Aidinger a terembe jön.) Ime ismét visszaadom a hatalom és anyagi erő jelvényeit. (Aidinger átveszi a pecsétet és kulcsokat.)

Krasznay Miklós dr. olvassa az eskü szövegét, Aidinger, újra megválasztott polgármester utána mondja.

Aidinger János polgármester: Méltóságos főispán ur, igen tisztelt közgyűlés! Közel 30 évi szolgálat-időm alatt immár ötödizben vagyok szerencsés bizalmuknak részese lehetni. 1875 ben, tehát 21 esztendő előtt érdemen kívül és felül emelt erre az állásra. Nagy kitüntetés ez, és mondható, hogy szebb jutalom nem lehet és nem ismerhetek, mint azon kitüntető bizalmat, melyben egy közönséges polgár polgártársainak bizalma által részesül. De a mily szép és magasztos ez a kitüntetés, épp oly nehéz feladat az ehhez kötött várakozásoknak megfelelni.

Mert nem elég a jó szándék és akarat, hanem tettekre is van szükség; és éppen azért nem tartózkodom bevallani, hogy ezen mostani újabb kitüntető bizalmat bizonyos aggodalommal fogadom csak el; mert 30 év oly szolgálatban töltve, mely folytonos elfoglaltságot, állandó izgalmat kíván, sok idő, oly sok idő, hogy egy ember feje fölött a nélkül, hogy maradandó nyomokat ne hagyjon hátra, el nem röpül.

De máskülönbben a természet törvényein alapuló örök igazság, hogy minden, a minek kezdete volt, végének is kell lenni és így az én hivataloskodásomnak is egyszer csak véget kell érni.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Én érzem, hogy ezen idő immár messze nincsen és éppen azért engedjék meg, kérem, hogy már most jelezzem azon tiszteletteljes kérelmemet, midőn t. i. érezni fogom, hogy a belém Lelyezett várakozásnak képes nem vagyok megfelelni, midőn érezni fogom, hogy a szolgálatot és a város közönségének jól fölfogott érdekeit nem tudom kielégíteni, hogy akkor elbocsátásomat, felmentésemet kérhessem.

És engedje meg végül a mélyen tisztelt közgyűlés, hogy ezt, mint a közügyek régi hű és odaadó szolgálója, bátor voltam előhozni és így hinnem kell, hogy midőn kérni fogom, ezt a kegyet nem fogják tőlem megtagadni.

Azonban míg erőm birni fogja, legjobb tehetségem, legjobb erőm szerint, buzgó odaadással, lelkiismeretes fogom teljesíteni kötelességemet. (Éljenzés!)

Főispán ezután egyenkint megnevezi az ujonválasztott tisztviselőket rangsorban, a kik egyenkint és egymásután, a mint nevük kiejtetett, a nyitva levő terem ajtón keresztül a terembe jönnek a folyosóról.

E szerint megválasztattak újabb hat esztendőre:

- I. tanácsosnak Zavaros Péter.
- II. " Herbert János.
- III. " Tróber Aladár dr.
- főjegyzőnek: Majorossy Imre.
- I. aljegyzőnek: Nendvich Andor.
- II. " Pintér Ferenc.

- T. főügyésznek: Fekete Mihály
- Árvaügyésznek: Németh József
- Árvaszéki ülnöknek: Dekleva Vilmos.
- Pénztárnoknak: Bence Sándor
- Ellenőrnek: Cenger Károly

Köszgyámnek: Dobszay István
Községi bírónak: Obermayer Géza.
(Éljenzés.)

Életfogytiglan megválasztattak:
rendőri fogalmazónak: Bész Gyula
nyilvántartónak: Pollák Viktor
segéd-végrehajtónak: Pintér József.
II. oszt. írnoknak: Pompár Géza és
Kiss József

"hegybiztosnak": Horváth Gyula.

A tiszteletbeli állások jövőben is fenntartatnak. Fölkérem a most ujonnan megválasztott urakat, hogy az esküt tegyék le.

(Megtörténik.)

Zavaros Péter I. tanácsos: (Halljuk! Halljuk!) Igen is meg vagyok hatva ebben az ünnepélyes pillanatban és érzem, hogy gyöngye vagyok belső érzelmeimnek szavakban adni kifejezést. Összes tevékenységemet Pécs sz. kir. város fölvirágoztatására fogom forgítani és ezt az ígéretemet kérem összes tisztviselő társaim nevében is szívesen elfogadni. Legyenek meggyőződve, hogy minden körülmények közepette városunk tisztviselői teljes odaadással azon fogunk buzgólkodni, hogy mindazokhoz a szép tényekhez, tettekhez, amit önök itt e teremben elhatároznak és városunk fejlődését, jövőjét hivatvák előmozdítani, mi is tőlünk telhetőleg mindent megteszünk. Kérem azért tisztelettel, hogy hálás szívből jövő belső köszönetünket megválasztásunkért kegyesen elfogadni szíveskedjék. (Éljenzés.)

Főispán: A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Szeregy József, Ráth Mátyás és Kiss József urakat fölkérem. Ezzel a tisztújító közgyűlést berekesztettnek jelentem ki.

(Ülés vége háromnegyed 11-kor.)

Hirek.

Pécs, 1896 május 21.

A csunya asszony regénye.

Egyik somogymegyei városkában, a mely különben történelmi nevezetességű, két egyén vált nemrég úgy bizalmas polgári körökben híressé. Élt ugyanis szomorú özvegyi magányban egy csunya, de gazdag menyecske. Szemet vetett erre egy szép és mindemellett gazdag polgárember. A csunya asszony és szép ember aztán egymásé lettek.

A csunya menyecske azzal a gondolat-tal ölelte keblére férjét, hogy új is vagy, szép is vagy, gazdag is vagy. A szép férj pedig azzal, hogy: noha csunyácska vagy, de ujjbacská és jobbacska is vagy, aki majd ideadod nékem a — 10 000 frt érőcske vagyond.

A csunya asszony szeméből a szép ember csak annyit nézett ki, hogy ő véghetetlen szeretve van; míg ellenben a csunya asszony annyit nézett ki a szép ember szeméből, hogy . . . ördög vagy, hamis vagy; neked csak a vagyonom kellene.

Ugy is kellett ennek lenni, mint a hogy a csunya menyecske gondolta, mert egyszer csak a szép férj — mivel az asszony a szíven kívül egyéb vagyontkát épen nem akart férjem uramra átkebelezni — eladta suttyomban a takaros és nagy tagból álló földjét; utána a házat és egy szép napon arra ébredt fel a csunya asszony, hogy a férjnek — az ördögnek! — hült helye.

Az asszony még csak meg se szepent; mert . . . noha szívében és szíve alatt érzett valamit; t. i. érezte, hogy egy kis ördögöcske maradt nála férjeura után; körültekintett s látta feje fölött a szép házat; kigondolt a háztól s tudta, hogy szép darab föld mosolyog a leendő rajkócskára; tehát boldog volt. Kimegy az udvarra, hogy befogat a kocsiba, hogy a tanyán intézkedhessék s — nincs kocsii. Benyul a szublatba, hogy pénzén

kocsit fogad s — nincs pénz; elmegy a szomszédba, a dolgot ujságolni s ott azzal az újsággal fogadják, hogy... hiszen régen elkelt a föld; eladta a szép ember.

Haza megy, s találkozik az utcaajtájában valakivel, aki azt mondja neki, hogy: máától fogva a házigazda én vagyok, mert a szép embertől a házat megvettem...

Most aztán van az asszonynak háza, amit a szép embernek oda nem adott; s van neki földje, amit szintén ugyanannak oda nem adott, s van neki egy kis magzatkája, amit a szép embernek oda nem adhat, mert... a szép emberen nem lehet egy garas gyerektartási díjat se kivásalni.

Hej... erre a regényre is el lehet mondani, mint a színházban az öreg juhász a kezegező bojtárjának mondta, hogy: „Hej, ilyen az élet, Gyuri fiam!“... S ki tudja: hátha boldogok lettek volna, ha bizik a csunya asszony a szép emberben?...

Napirend 1896. május 22-én.

Naptár: péntek, május 22. — Róm. kath.: Julia. — Prot.: Emil. — Görög-kel. (május 10.) Simon. — Zsidó: Sivan 10. — Nap két 4 óra 9 perckor; nyugszik 7 óra 19 perckor. — Hold két délután 2 óra 5 perckor; nyugszik 1 óra 19 perckor éjjel.

Lődjárás: hőméréklet 16,5 Celsius fok meleg; léghyomás 753. Kéltás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, borús, szeles idő és hőüljedés várható.

Bakóca-mindszenti vasnt első kapuvágási ünnepe Magyarországon.

(A városi tisztikar miséje.)

A városi bizottság tagjai ma reggel 9 órakor, a tisztújító közgyűlés előtt, ünnepélyes szentmisét hallgattak a belvárosi piébániatemplomban. A misére, melyet Magenhelm József plebános celebrált, Kardos Kálmán főispán vezetése alatt jelent volt az egész városi bizottság. A Pécsi Dalárda a május 10-én a lyceumi templombantartott zenémiséjét, Seiler F. miséjét ismételte meg a templomban s offertoriumra betétül Schneider Istvánné úrnő énekelte Rotter sopránzólját, a „Revelá“-t.

(**Hivatalos express.**) A magyar kir. belügyminiszter a törvényhatóságokhoz ápril 16-ról kelteve egy leiratot intézett, melyben „némely adatok“ beküldését kéri a főispánoktól, mely adatok a belügyminisztérium statisztikai osztálya számára feldolgozás végett szükségesek. E leiratban a beküldési határidő május hó 15-re van kitűzve és maga a leirat a város törvényhatóságához tegnap, azaz f. hó 20-án, öt nappal később a határidő után, érkezett le. A főispáni hivatal a zászadvégi express küldött leiratot azzal a megjegyzéssel küldi vissza, hogy a megkeresésnek május 15-re eleget nem tehet, mert most már tudvalevőleg május 21-dikét irunk!

(Felülvizsgálat a vasutnál.)

A pécsi vasutvonalakon ma vette kezdetét a szokásos félévi felülvizsgálat. A felülvizsgálatot Tolnay Kornél, hajózási és vasutfelügyelő, Leitner Izidor zágrábi vasuti üzemeltetési főnök és Weinhardt Manó pécsi forgalmi főnök eszközlik.

(**Közigazgatási ülés.**) Baranyavármegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését jövő hó 2-án (kedden) tartja a vármegyeháza nagytermében.

(**Országos iparegyesületi gyűlés.**) Pünkösöd vasárnapján országos gyűlést tartanak az önálló vámterület mellett az ország iparegyesületei. A budapesti ipartestület kezdeményezése folytán ugyanis élénk mozgalom indult meg az ország ipartestületeiben, hogy az önálló vámterület mellett országos iparosgyűlést tartsanak. A gyűlésre eddig mintegy kétszáz ipartestület és egyesület jelentette be részvételét, köztük a pécsi és mohácsi ipartestületek is.

(**Új regényünk.**) Mai számunkban most folyó regényünk végét érve, holnap új regény közlését kezdjük meg. Az új regény címe: „Mikes Kelemen“ a tárgya II. Rákóczy Ferenc rodostói magányában hú kísérőjének, Mikes Kelemennek élete. E regényünket is, mint az eddigieket, szintén könyvalakban adjuk s hisszük, hogy olvasóink tetszését ez új regényünk is meg fogja nyerni.

(**Eljegyzés.**) Dr. Wallerstein Bódog, pécsi orvos, eljegyezte Kohn Bella kisasszonyt Mohácsról.

(**Változások a megyei anyakönyvvezetői karban.**) Fortwangler István, szentlőrinci helyettes anyakönyvvezető, Bicsérdre költözvén át, a szentlőrinci helyettes anyakönyvvezetői állásról lemondott s helyette Bicsérdre neveztetett ki helyettes anyakönyvvezetővé. A szentlőrinci helyettes anyakönyvvezetői állás pályázat útján lesz betöltve.

(**Munkás-majális.**) A Ruepprecht testvérek harangöntő és gépgyárának munkásai vasárnap sikerült tavaszi mulatságot rendeztek a „Remeteréten.“ A munkások már reggeli 4 órakor gyülekeztek a gyártelepen családjaikkal s a vendégekkel s 6 óra tájban zeneszóval s nemzeti zászlók alatt indultak a Mecseknek. Egy órai menet után pihenőt tartván, folytatták útjukat s fél 9 kor a kitűzött helyre érve, közös erővel hozzáfogtak a tormás virsli főzéshez s a reggelit habzó sör kíséretében jóízűen költötték el. Hát még a „millenniumi diszparkás“, a melyet pont egy órakor tááltak, annak volt ám még csak kelete! Nem hiába fáradozott annak elkészítésén annyi szép kéz, de izletes is volt s alig volt valaki, a ki meg ne reptáta volna. A délután szavatok, ének, tánc és különféle társasjáték közt gyorsan telt el estéig, a mikor az egész társaság lampionos menetben indult vissza a gyártelepre, a honét azzal az elhatározással oszlottak haza, hogy ezután minden esztendőben meg fogják ismételni ezt a kedélyes tavaszi kirándulást.

(**Népnépele.**) Pünkösöd hétfőjén, f. hó 25-én, népnépele lesz az üszögbi erdőben. A népnépelet Horváth Mihály vendéglős rendezi s azon a Zsolnay-gyári tűzoltók zenekara fog közreműködni.

(**A millennium örültje.**) A millennium első örültje, a kit ezen a címen a kórházba kell szállítani, minden bizonynyal Tóth Ábel tenkei cipész, a kit Szegsárdra való utaztában az a gondolat őrtitett meg, hogy az anyósa és felesége felutaztak a fő városba és megnézik a millenniumot, ő pedig nem utazhat fel, holott a remekben csinált cipő, a mivel a kiállításra szerepel, nem a felesége, nem is az anyósa, hanem a tulajdon két keze munkája. A szerencsétlen ember tegnapelőtt este, a hogy kiszállott a pályaudvaron, csetepatét rögtönzött s mikor a kíváncsiak tömege összeverődött körülötte, kinyilatkozta, hogy ha kocsin is, de fel kell mennie a millenniumra. A mint ezt hallották a rendőrök, nosza megkínálták, hogy ők rendelkezésére bocsájtanak egy kocsit s a szegény ember nagy hálálkodások közt ment ki velük a pályaház elé, a hol csakugyan várakozott egy kocsi, a mibe aztán a két rendőr beleültette Tóthot s elhajtattott vele, nem ugyan a kiállításra, hanem a kórházba, a hol a szerencsétlent egyelőre felügyelet alatt tartják, míg illetőségi helyére nem szállíthatják.

(**Áthelyezett hivatal.**) Az eddig Pécsen volt I. számú kataszteri helyszínelési felügyelőség a hivatalos lap legújabb számának közlése szerint Pozsonyba helyeztetett át.

(**Kerti ünnepele.**) A pécsi asszatos szak- és segéd munkások szakegylete június 14-én a Decei-féle kerthelyiségben

(Gyár-utca 7. sz.) saját könyvtár-alapja javára a pécsi munkás-képző egyesület dalkara közreműködésével kerti ünnepelet rendez. Ezen alkalommal az ujonnan épített tekepályán egy nagyszerű új cylinder, egy magyar alföldi bárány és egy új találmány svájci ébresztő-óra lesz kijátzva. — Továbbá egy trieszti élővirág csoport soroltatik ki. Az ünnepele kezdete d. u. 4 órakor. Belépti díj személyenkint 30 kr. Jegyek előre válthatók: az egyesületi helyiségben, Decei Antal vendéglős és Lauber Mihály cipésmester (Kossuth-Lajos-utca 1. sz.) uraknál és a rendezőségnel. Jó zenéről, valamint kifogástalan ételek és italokról s pontos kiszolgálásról gondoskodik van. Tekintettel a nemes célra, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepele 8 nappal később tartatik meg.

(**Pótvásár.**) Ó-Dombovárrott — levelezők írja — holnap pótvásárt tartanak. E vásárt az ápril 24-re esett, de elmaradt rendez országos vásár helyett engedélyezte a kereskedelmi miniszter.

(**Lókiétel Somogy megyéből.**) Már többször megemlékeztünk arról, hogy mily szépen felkarolták a somogy megyei fajlovakat a lókereskedők s azok valóban mindjobbban növekvő kereslet tárgyait képezik. E körülményt csak beigazolja legújabbban is az az eset, hogy — mint nagydáti levelezők írja — a lóforgalom ott mindjobbban növekvőben van. Azelőtt az országos vásárokon alig volt figyelem a somogyi lovakra s most minden vásáron keresik őket. A legutóbbi országos vásárról is több mint két száz drb. kitűnő minőségű lovat szállítottak el, mely lovakból Párizsba, Alexandriába és Prágába kerül a legtöbb. Ezekből a városokból ma már direkt a lótenyésztő gazdákhoz érkeznek a megkeresések s így a gazdáközönés meg van mentve az alkuszoktól s nem kell azok számára busás percenteket kifizetnie.

(**Rajtavesztett.**) Ma reggel egy ismeretlen csavargó belopózott a Vilmos-utca egyik házában lakó özv. Szép Ferencné konyhájába s mert nem volt ott senki, el akarta emelni a szemébe öltött szép sárga réz máktörő mozsarat. Épen mikor kezébe vette, akkor nyílt ki a szobaajtó s ettől az ismeretlen csavargó megijedve, ki akart futni a konyhából. De valahogy elejtette kezéből a mozsarat s az lábára esvén, kis ujját véresre ütötte. A asszony is megrémült s így a póruljárt tolvaj elmenekülhetett ugyan, de összetört lábujjának vére még az utcán is látszott egy darabig, a merre elmenekült.

(**Tolvaj leány.**) Lajki Anna, zalaszentiváni születésű, tizenhatéves leány, a ki legutóbb Flottler Illénél volt szolgálatban, tegnapelőtt megszökött szolgálatából. Mikor hiába várták este haza s világos lett, hogy elszökött, a házbelielk kutatni kezdtek az okot, a mi a szökésre vitte. És csakhamar meg is találták, mikor felmentek a padlásra, hol kiterítgetve voltak a pár nappal előbb kimosott fehérneműek. Hiányzott azok közül egész csomó zsebkendő és vagy hat darab finom női ing. Ezeket pedig senki más el nem vihette, mint Lajki Anna, a ki a lopott fehérneműekkel aztán kereket oldott. Még ez ideig nem tudtak nyomára akadni a tolvaj leánynak.

(**Lélekufárok.**) Hémzser Lina, egy fiatal, alig tizenhatéves rácmecseki leány itt szolgált Pécsen. A szolgálatban azonban nem bírta ki, eljött a helyéről s haza akart utazni az öreg édesanyjához. Ebben azonban megakadályozta valami ismerőse, egy öreg asszony, a ki titokban helyszerzéssel foglalkozik. Azt mondta neki is, hogy jó helyet szerez számára, nem itt, hanem Mohácsra; csak menjen vele. A leány el is ment, s Mohácsra csakugyan szerzett

is helyet neki az asszony két másik hozzá hasonló lélekkufár segítségével egy rosszhírű házban. Hogy a leány tudatára jött, hogy hová került, rögtön el akart jönni; de mert nem engedték s vagy ötven forint értékű ruhaneműit el is vették tőle, tegnap éjjel megszökött és ma reggel bejelentette az esetet az itteni rendőrségnek, kérve ruháinak kiadatását és a lélekkufár asszonyok megbüntetését. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot a szomorúan visszaretentő ügyben, a lélekkufár asszonyt letartóztatta és megkereste a mohácsi szolgabírósgát is a további intézkedések végett.

— **(Uj vásárnapok.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a somogyvármegyei Barcs községben a június hó 24-re eső vásár ez évben kivételesen június 23-án, a szeptember 2-ára eső kivételesen szept. 1-én és a december 9-ére eső kivételesen dec. 7-én tartassék meg.

— **(Hajssa a boszorkányok után.)** Furcsa feljelentést tett a csendőrségnél Erdei Lidi kővágószőlősi asszony. A feljelentés magja az, hogy egyik falubeli lajosnak, M é k Antal napszámosnak a kis fiát idegláz bántotta s az apa a fiu ruháit, állítólag, elásta az Erdeiék kertjében. Ekkor a fiu meg is gyógyult, helyette azonban Erdei Lidi gyereke lett beteg. Erdei Lidi csakugyan meg is találta a kertjükben elásott ruhákat s azokat, hogy a megrontásnak véget vessen, kivitte a temetőbe s ott ásta el. De már ez se használt, mert a gyerek csak nem lett jobban. Hát az anya most azt akarja, hogy a csendőrség vallassa ki M é k Antalt, hogy miért ásta el a ruhákat az Erdeiék kertjében s ha már elásta és a fia betegségét az Erdei fiura babonázta át, mondja meg, mi az ellen-

szere a betegségnek, mivel lehetne azt megszüntetni. Minthogy azonban a boszorkányságra már Könyves Kálmán királyunk is kimondta, hogy az nem létezik, az asszony panaszának csak az az eredménye lett, hogy orvoshoz utasították és a csendőrség nem indította meg a hajszát a boszorkányok után.

— **(Meglopott vándorló.)** Licska András, kaposvári illetőségű vándorló szabó segéd, a siklósi országúton találkozott egy ismeretlen emberrel, a ki hozzája csatlakozott s mert látta, hogy Licska nagyon el volt fáradva, elkérte tőle a kezében levő bőröndöt, hogy majd ő segíti vinni. Licska gyanutlanul átadta neki, mikor egyszerre hátuk megett kocsirobogás hallatszott s az odaért kocsi, melyen két ember ült az ismeretlen felugrott a bőrönddel együtt és elvágtattak. A meglopott szabólegény feljelentette az esetet a csendőrségnél s most keresik az ismeretlen tolvajt és cinkos társait.

— **(Tűz a bőrgyárban.)** Ma d. e. 9 óra után telefonon jelentették a Höffler testvérek bőrgyárából a központi tűzrőrségnek, hogy a gyár területén tűz ütött ki. A tűz a különálló lakkfőző helyiségben támadt, mely éppen a lakkfőzés veszélyes volta miatt el van különítve a többi helyi ségtől és az egész épület fából áll. A tűz úgy keletkezett, hogy a lakk főzés közben kifutott és lángba borította a padozat egy részét. Szerencsére, idejekorán észrevették a veszedelmet a gyár munkásai s a tűzoltóságért telefonozván, ők maguk is hozzáláttak a tűz lokalizálásához és sikerült is azt nekik elnyomniok úgy hogy mikor már a tűzoltóság kivonult, csak a tűzveszedelem végleges elnyomására kellett szoritkozni. A kár legfeljebb 100–120 frtra tehető, a mi bizony nem térül meg, mert az épület, éppen tűz veszélyes volta miatt, biztosítva nem volt.

— **(A kutya meg a malac.)** Hogy nemcsak az asszony és lehagott tyukszem, de a háziállat is lehet oka férfemberek párosviaskodásának, azt bebizonyította az a verekedés, mely ma reggel történt a Zidinkörnyéken. Köhler Menyhértnek és Marek Gáspárnak egymás mellett van ott a házuk, úgy azonban, hogy a Köhler kertje a Marek Gáspár házának rozoga udvarkerítése megé esik. Hát az éjjel az történt, hogy a Köhler Menyhért kutyája kiásta a rozoga kerítés alját s az így támadt résen bement a Marek Gáspár malaca ma reggel a kertbe s reggelire lelegette annak szép zöld veteményét. Mikor a kárt látta Köhler Menyhért, nosza első dolga volt a kárttevő malacot zálogba venni, a mit mikor nála keresett Marek Gáspár, bizony kiszidta az udvarából, Marek azonban bottal ment vissza s minthogy Köhler is botra kapott, alaposan elhányták egymást, úgy, hogy mindkettőnek orvosi segílyt kellett igénybe venni sebeik bekötözése végett. Az esetet bejelentették a rendőrségnél s most folyik a vizsgálat a furcsa verekedés ügyében, melyet a kutya meg a malac okoztak.

— **(A szálló ernyő tragédiája.)** Egy részint hebegő, részint korlátolt elméjű fiatal férfiú állt ma a rendőrség elé azon panaszszal, hogy ő el van hagyatva nagyon. A neve Szűszmann Jakab, foglalkozására nézve pedig léghajófűtő. A polgártárs Eszéktől Pécsig gyalog jött, Budapestre igyekezőn. Járatlan szegény az országban, azért ejtette utba a mi városunkat. Meg aztán némi kényszer is köti ide most, mert bizony még ma reggel tovább vándorol Budapest felé, ha az éjjel a rendőrorjárat, rá nem akad és be nem viszi a kóterba. Azt mondja, hogy az a léghajó, melyet ő fűteni szokott pár héttel ezelőtt a belgrádi levegő különböző rétegeit járta meg egy Zsámborszky

Öreg, ősz ember nyitja be a csendes szoba ajtaját.

A nyugalmazott megyei közgyám az, a ki elsőnek akarja üdvözölni az ő szeretett képviselőjét ezen a nagy napon.

A szobában nem vesi észre senki. Nem, mert mindenkinek szeme könybe lábad, mindenkinek ajka megvonaglik, mikor a beteg egyet sohajt és Dömeházi Saul rekedt, fuldokló hangon kiáltja bele a halálos csendbe:

— Évi... Évi!... Meghalt!

Igen, meghalt.

Künt pedig az utcán nem túrtóztetheti magát többé a zugó, morajló zseibongás. A fáklyák világossága, lobogó fénye mellett mindinkább emelkedik a halk, hullámzó moraj és egyszerre üdvivalgásban tör ki s ezer és ezer ember ajkáról száll el, az égnek verődve, Dömeházi Saul neve.

Saul ott térdel az ágy előtt s a halott asszony élettelen, hidegülni kezdő gyenge, karcsu testét szoritva a karjai közé, felüti a fejét erre a mindent tulható, a halál néma csendjét is megtörő rivalgásra, mely a nép erejét, a nép lelkesedését mutatja.

A nép!... Ime most, mikor mindent vesztett, mikor nincs az életben semmi többé, a mi idekösse, most megjelenik a nép és megmutatja neki, hogy miért kell élnie.

Szerelmeinek története immár véget ért. Véget ért itt, ennél a halottaságnál, a hol egyetlen, igaz szerelme fekszik. A másik, az nem volt szerelme; az csak lelkének örült szenvedélye volt, melyből tragédia árán

Rikárd nevű lengyel urral, aki aztán a levegőből egy ernyő segítségével leszállt, amit akkora nép nézett végig Belgrádban, hogy a magyar sászló elégetésének sem volt nagyobb publikuma. Es a leszállás máskor mindig sikerült a lengyelnek, de most a vakmerő vállalkozásba beletörött a szerencsétlen léghajósna nem annyira a bicskája, mint inkább a lába. Állítólag a társa, valami Rosenblatt Ignác nevű ember, a szállóernyőn titokban lyukat csinált s mikor lengyel a léghajóból kiugrott vele a levegőbe, az ernyő elhasadt, a lengyel pedig a baissen levő bőrszappirokéhoz hasonló gyorsasággal esett le a földre. A légi hajós ezek után a kórházba került s minthogy újabb repülő ember a társaságban nem volt, a léghajó fűtője vándorutnak indult Belgrádból Eszékiig, onnan eddig fel a mostani helyig, hol aztán az a szerencsétlenség érte, hogy az éjjel letartóztatták, pedig hát ő Budapestre akart jutni, hogy ott a millenniumi kiállításon megint beálljon léghajófűtőnek. Az elregélt kalandokat némi kétkedéssel fogadta a rendőrség, hanem azért egy kényszerlevelet adnak neki, hogy tehetségeit Budapesten érvényesíthesse, a hová különben való is, mint az igazolandó irásaiból kitűnik.

— **(Összeesett az utcán.)** Ma délután 3 órakor jelentették a rendőrségnek, hogy a Mór-utca sarkán egy öreg asszony fekszik eszméletlenül. Voltak, akik látták az öreg asszonyt amint kosarával lassu lépéssel ment volna be az utcába s egyszerre, a nélkül, hogy megbotlott volna, egy szó, egy hang nélkül lerogyott és úgy maradt a földön eszméletlenül. Egy rendőr azonnal kísietett, hordágyvivők kíséretében a Mór-utca s ott találta az asszonyt, még akkor is eszméletlenül, az utcasarkon. Az öreg, eszméletlen nőt aztán feltették a hordágyra és

ápolás végett beszállították a városi közközházba, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az öreg összeesését az aggkorával járó kimerülés és gyengeség okozta. Csak nagy sokára tért magához s ekkor lehetett a nevét megtudni. Freit Borbálának hívják s a Bástya-urcában lakik. Hazafelé tartott, mikor összeesett az utcán s most ápolás végett bekerült a kórházba.

— **(Tolna millenniumi ünnepe.)** Tolnán vasárnap tartották meg a millenniumi ünnepélyt. Reggel Te Deum és mise volt, melyen a testületek és hatóságok is megjelentek. Ezután lélekemelő iskolai ünnep volt, melyen Partl Ferenc igazgató-tanító tartotta a történelmi felolvasást. Majd az óriási néptömeg zene mellett zászlókkal járta be az utcákat és több utca új nevet kapott, lett: Árpád. Szt.-István, Ferenc József, Kossuth Lajos és Deák Ferenc-utca. Este fényesen kivilágították a várost és fáklyásmenetet tartottak.

— **(Ugocsa nem gyűjthet.)** A mohácsi emlékszenvedőbizottság megkereste az ország törvényhatóságait, köztük Ugocsa vármegyét is, hogy saját hatáskörükben intézkedjenek az emlékszenvedőre való gyűjtés iránt. Ugocsa törvényhatósága most visszaküldte a főispánhoz a gyűjtőívet azzal a megjegyzéssel, hogy -- á la Ugocsa non coronat -- Ugocsa nem gyűjthet, mert annyi sok millenáris kiadásuk volt úgy is, hogy pótdót voltak kénytelenek kivetni, hogy azt is fedezhessék, s így most már más kiadásra egyáltalában nincs se pénzük, se -- kedvük.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

TÁVIRATOK.

— **Királyunk képviselője a moszkvai koronázáson.** (A „P. F.” eredeti távirata.) Jelen kir. herceg tegnap délután indult Bécsből a moszkvai koronázási ünnepségre s mint a „Köln. Ztg.” jelenti, Ferenc József királynak igen barátságos levelét vitte a cárnak.

— **Megfenyített pánszláv vezér.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A bányai evangélikus egyházkerület törvényszéke tegnap fontos ítéletet hozott: Mudron Pált, az ismeretes pánszláv vezért a turóci evangélikus egyházmegye felügyelőjét súlyos fegyelmi vétségben bünsnek találván, őt hivatalától megfosztotta s az egyháznál s iskolánál bárminé nő hivatal viselésére egyszer s mindenkorra képtelennek mondotta ki.

— **Az udvari gyász s az ezredévi ünnepségek.** (A „P. F.” eredeti távirata.) A királynak június havában Budapesten való tartózkodása alatt — tekintettel a mély gyászra — a tervezett udvari ebédek elmaradnak, de a nemzetközi táviradakongresszus tagjai június 19-én udvari ebédre lesznek hivatalosak.

A királyi palota alapkőletételénél június 6-án az udvari gyász érvényben marad, a 8-iki ünnepély alkalmával azonban a gyász fel lesz függesztve.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
 SAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

ugyan, de már régen megszabadult. Ez a két szerelem vezette egész életén át. Mellette az apja tönkretett életének megboszulása, a melyet azonban már nem ő, de örületes szenvedélye s az a bűns asszony végzett el, a ki ép úgy meg van a számára halva, mint ez itt, ez a kis, fehér, sápadt asszony. A kire azonban gondolni sem akar többé; míg erre, óh erre gondolni fog, hiszen vele mindene sirba száll.

Észébe pattan a gyermekük. Az az ártatlan, cseppnyi élet, a mely az anya halálával támadt, s a kit ime ott tart a karján, épen mellette, zokogó nővére.

S odavonja magához a szendergő apróságot. Az első atyai csókot adja kicsi komlokára. Az első... hiszen édes anyja csókja úgy sem fogja érni többé soha azt a homlokot!

Szerelmének, hitvesének emléke ez a gyermek. Ezért is élnie kellene, hogy ezt felnevelje, emberré tegye; de élnie kell másért is.

Ime ott künn az utcán, lobogó fáklyák világa mellett lelkes polgárok ezre és ezre csak ő rá gondol. A fáklyák fekete füstje felszáll az ég felé; ilyen a népszerűség, a dicsőség is, a mely így emeli magasra azt, ki kegyeltjévé lett.

Szive első vágya volt, mikor érezni, gondolkodni birt, hogy ne maradjon elhagyatva, ismeretlenül, de a világ előtt ismét ismertté, fényessé, csodálatossá tegye a Dömeháziak nevét.

Szive igaz szerelme Evi; bűns szenvedélye Vas Aranka, s első vágya ez a vágy volt. Igaz szerelme meghalt; bűns szenvedélye kialudt örökre, csak ez az első vágy tartja még szívét elfoglalva. S érzi, hogy ez

a vágy mindennél hatalmasabb s hogy számára a dicsőség, a népszerűség és hirnév az egyetlen idekötő kapocs, a mely az élethez köti s erőt ad neki annak csapásait elviselni.

Künn pedig az utcán csak növekedik az a zúgó, az a hatalmasan erős, morajló zibongás. Egetverő éljenzésbe tör ki és meglöbög a fáklyák hatalmas, erős fénye, mikor az ablakot felrántja valaki.

Az öreg, ősz ember az, a ki fuldoklástól elhaló hangon csak ennyit mond a tömegnek.

— Menjetek haza, jó emberek! Meghalt, a kit ő szeretett. Meghalt Dömeházi Saul felesége!

A hullámozó emberáradatban halálos, néma csend áll be e gyászos szavakra. De mozdulatlanul marad mindenki a helyén és a fáklyák hatalmas fényözöne becsap az ablakon s glóriába vonja ott a fehér ágyon fekvő fehér, holthalavány kicsi asszonyt.

Az öreg, ősz ember sirva tántorog el az ablaktól s talán leroskad ott az ágy előtt, ha most Dömeházi Saul fel nem emelkedik térdeiről, karon nem fogja s oda nem lép vele az ablakhoz.

Ott megáll az öreg, ősz ember mellett és odakiáltja a népnek a fájdalomtól meg nem tört erős, érces hangon:

— Meghalt... meghalt az én szerelmem, polgártársak! Imádkoztatok érte s vigyétek magatokkal az ő halotti ágyánál tett fogadásomat, hogy egyetlen szerelmem ezután a hon java leend!

És kialudtak a fáklyák, eloszlik a nép és Dömeházi Saul ott áll, könyek nélkül, meghalt szerelme előtt.

— Vége. —

251. szám.
1896.10274 sz.
alisp. 1896.**Árverési hirdetmény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dárdai kir. járásbíró-ság 1896. évi 1888. sz. végzése következtében Dr. Kiss Emil ügyvéd által képviselt Frantich Ágoston javára Frantich Ferenc és neje ellen 5691 frt 86 kr. s jár. erejéig 1896. évi február hó 25-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján le és felülfoglalt és összesen 1908 frt 60 krra becsült bolti cikkek, és felszerelvények, valamint butorok, ágyneműek, férfi és női ruhaneműek s egyéb álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dárdai kir. járásbíró-ság 2771. 1896. sz. végzése folytán 5691 frt 86 kr. tőkekövetelés és járuléka erejéig Kopácson alperesek lakásán leendő eszköz-lésére 1896. évi május hó 30-án d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Dárdán, 1896. évi május hó 16. napján.

Schönberger Sámuel
kir. bírósági végrehajtó.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A batina-főherceglaki törvényhatósági közut 2—4. 238 és 6—8. 154 ugy a bellye-batinai törvényhatósági közut 30-863—31-204 km. szakaszainak 61341 frt 91 krral előirányzott kiépítésére vonatkozó

ut- és műtárgy építési munkálatok

végrehajtásának biztosítása iránt 1896. évi június hó 3-án délelőtti 10 óraker hivatalos helyiségemben zárt írásbeli ajánlatok utján **verseny tárgyalást** tartok.

Felhivom vállalkozni óhajtókat, hogy sajátkezűleg aláirt szabályszerű ajánlatokat, melyben az árengedmény esetleg felülfizetés százalékban számmal és betűvel kiírva kitüntető 5% óvadékképes bánatpénzzel (értékpapírral) felszerelve a verseny tárgyalás kezdetéig **Koszits Kamill vármegyei főjegyzőnél** (székház I. emelet) adják be.

A munkákra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a kir. államépítészeti hivatalnál, (Mária-utca 13. sz. a.) a hivatalos órákban betekintheők.

Kelt Pécsen, 1896. évi május hó 19-én.

Szily László

Baranyavármegye alispánja.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Csukás Zoltán épület-, horgany- és diszmű-bádogos

Pécsett, király-utca 28. szám, a „pánczéloshoz“

ajánlja saját készítményű

erős fürdőkádjaikat

legjobb szerkezetű

jégszekrényeit,

szagtalan

angol closetek fölállítását,

nagy választéku

konyhaberendezéseit,

tető és torony fedések,

tető csatornák

és ezink ornamentikai munkák,

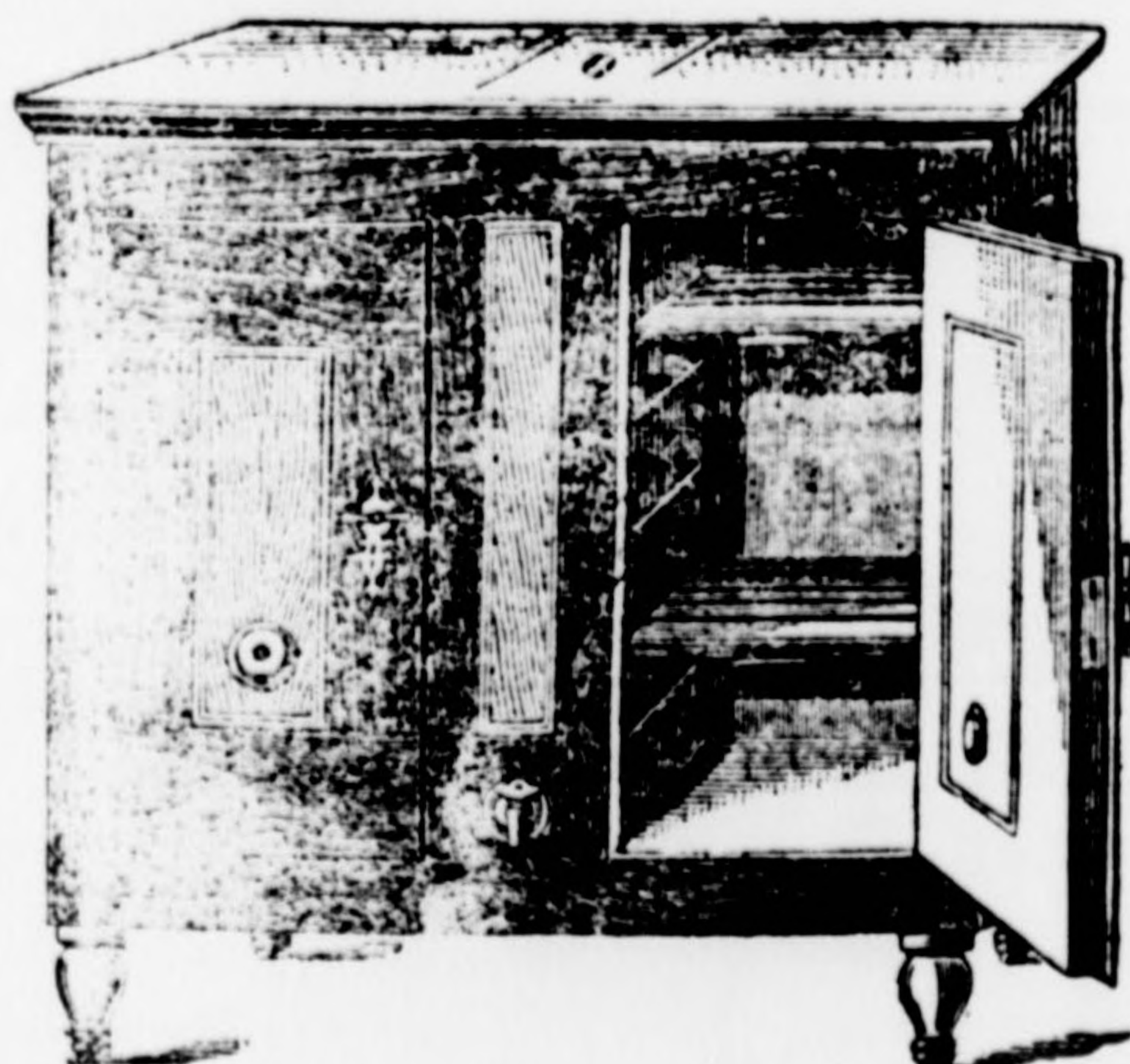
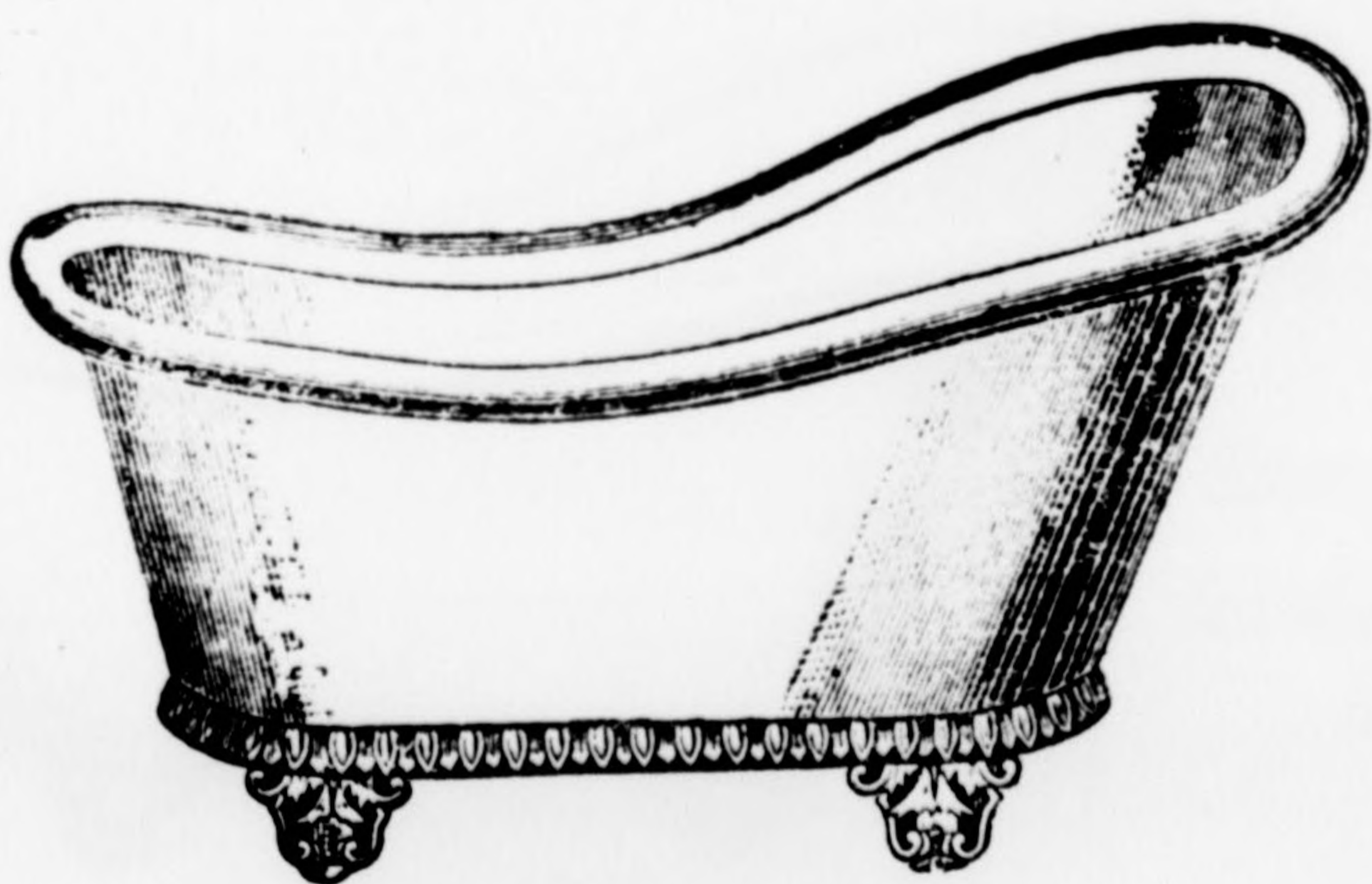
csatorna javítások

és

festések

a legolcsóbb árak mellett elvállaltatnak.

Fürdőkádokról, háztartási és teljes konyha-berendezési cikkekről kívánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

Pécsett,

Király (fő) utca, Hattyu épületben.

Sétabotok valódi ezüst
fogantyúval 5 frt

Eccasé börtárczák valódi ezüst ékít-
mény és monogrammal 6 frt

Jegyzéke azon tárgyakra melyek állandóan raktáromon vannak:

Valódi ezüst evőkészletek 6—12 és 24 személyre 50, 120, 160, 300, 400 430, 800 frtig.

Valódi gyémánt, brillánt és más ékkövekkel dolgozott ékszerek a legújabb és legszebb kivitelben minden árakban 25 frttól 3000 frtig.

Valódi ezüst állványok, kenyérkosarak, ezukortartók, gyertyatartók, tálcák, serlegek stb. 20 frttól 500 frtig.

Legnagyobb raktár a legjobb valódi ezüst és arany angol és svajczi zsebórákból eredeti gyári árak szerint.

Salon, ebédlő, iroda, konyha és ébresztő órák minden stlben gazdag választékban.

Különlegesség párisi bronz álló és utazó órákban, miniatúr női arany órák gyöngy és valódi gyémánt lánczokkal.

Párizsi iparművészeti tárgyak u. m.: virágtartók, asztali állványok, képkeretek, bor, sör és cognac készletek, girandolok, consoldiszek, író és dohánykészletek stb. pazar szép kivitel és igen mérsékelt árakkal.

Saját aranyművesi, vésnöki valamint most nagyobbított órásműhely a hol minden e szakmába vágó munkálatok és javítások a legjutányosabb árak mellett igen rövid idő alatt készítettnek.

